

Пише: Александар Радовић
среда, 27 октобар 2010 17:10

Финансијски деривати (*Credit Default Swap* – осигурање за случај неизвршења отплате дуга) узимају се када постоје сумњива потраживања која би могла да доведу до стечаја привредне субјекте који их поседују.

Опрез налаже осигурање. Приближно је данас у свету познат износ сумњивих дугова. ММФ је то проценио на 1.000 милијарди у 2008. То стање је сурово ревидирано 2010. И сада се већ ради о 4.000 милијарди долара сумњивих потраживања.

Били смо сведоци једне изванредне појаве: продавци осигурања хартија од вредности продавали су више пута – десет или двадесет пута – осигурање за један исти производ.

Она су покривена осигурањима у виду специфичних финансијских деривата: *CDS*-ова. Међутим, како се развијала финансијска криза постепено се долазило до све већег броја тих

CDS

-ова. Тако да се на крају открило да њихова вредност није 4.000 милијарди већ 60.000 милијарди долара!

Како је то могуће?

Били смо сведоци једне изванредне појаве: продавци осигурања хартија од вредности продавали су више пута – десет или двадесет пута – осигурање за један исти производ.

То је управо као када бисте хтели да позајмите своја кола неком познанику па желите да узмете осигурање за случај да му се догоди нека незгода с вашим возилом.

Пише: Александар Радовић
среда, 27 октобар 2010 17:10

Дакле, узимате осигурање. То је нормално, потребно је још само да осигуравајуће друштво поседује средства, то јест, новац, да би вас исплатило у случају штете. У случају финансијских деривата осигуравајуће друштво тај новац нема! Они који осигуравају овакву врсту операција не стављају новац на страну, немају издвојена средства намењена покривању штете. То је већ само по себи довољно озбиљно да нас натера да се озбиљно забринемо, али то није све! Има и горих ствари!

Они су четири пута, пет пута, десет пута осигурали исто возило тако да, у случају несреће, ви као осигураник добијате десетоструку вредност возила. Веома се јасно назире изазов шпекулације!

Е па, оно најгоре се догодило:

Они који су десет пута склопили уговор о осигурању једног те истог потраживања, дакле десет финансијских деривата за један ризик, учинили су све како би уништили осигурани привредни субјект! То је као када бисте имали могућност да изазовете несрећу возача аутомобила коме сте позајмили своје возило. Када се несрећа догоди, ви наплатите десетоструку премију осигурања.

Сасвим је јасно да се налазимо у ненормалној ситуацији; у питању је застрашујућа аморална шпекулација. Тој пракси су прибегле бројне финансијске структуре али и највеће осигуравајуће друштво Сједињених Америчких Држава, компанија АИГ.

Сасвим је јасно да се налазимо у ненормалној ситуацији; у питању је застрашујућа

Пише: Александар Радовић
среда, 27 октобар 2010 17:10

аморална спекулација. Тој пракси су прибегле бројне финансијске структуре али и највеће осигуравајуће друштво Сједињених Америчких Држава, компанија АИГ.

Јасно је да су први спекуланти били исплаћени и да су зарадили десет пута, двадесет пута више од онога што су уложили! Међутим, они који су дошли после тога, они, наравно, ништа нису добили. И то није све: систем се толико захуктао, да је повукао за собом читаву бујицу стечаја финансијских компанија: банака и осигуравајућих кућа, оних који су се упустили у то застрашујуће спекулисање. Била је потребна изузетно енергична интервенција државе да би се прекинула ланчана реакција која је претила да разнесе читав амерички финансијски систем. Ни мање ни више, у срцу једног хиперсофистицираног Волстрита развијао се пирамидални систем. Ништа није могло да оправда спекулативни узлет овог типа финансијских производа изузев обећања будућих, чисто виртуелних профита!

Ето због чега је брод на који смо се укрцали потпуно препуштен струји и ветровима.

Неопходна је јасна и гласна осуда ове дерегулације коју доживљава финансијска планета, јер је управо та дерегулација повукла целу економску планету у кризу без преседана која, најкраће речено, угрожава стабилност саме планете.

Реч је о истинском економском нeredу, беспоретку који је првенствено резултат потпуног интелектуалног бродолома.

Крајње је време да се констатује да је финансијски капитализам изгубио компас и да треба покушати да се пронађу оријентир.

Садашња економска криза је директна последица дерегулације. Та дерегулација има корене у осамдесетим годинама, с доласком на власт Реганове администрације, али је понајвише пад Совјетског Савеза почетком деведесетих година обележио њено планетарно ширење. Рушење комунистичког система оставило је идеолошку празнину у коју се суновратио ултралиберализам.

Пише: Александар Радовић
среда, 27 октобар 2010 17:10

